
SOK-YHTYMÄ

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1.1.–31.12.2012

Hallituksen toimintakertomus

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

Yleinen markkinakehitys oli vuonna 2012 hyvin kaksijakoinen. Alkuvuotta hallitsi toiveikas usko talouden hitaaseen elpymiseen. Työllisyys kehittyi hyvin ja palkkaratkaisut tukivat yksityistä kulutusta. Kuluttajien luottamus talouden kehitykseen vahvistui. Kesällä kuitenkin uudelleen kärjistynyt eurokriisi ja vaatimattomana säilynyt vientikysyntä heikensivät toimintaympäristön suhdannekuvaa. Koritalouksien usko taloustilanteen kehityksestä heikkeni selvästi vuoden jälkipuoliskolla, kun negatiiviset uutiset työllisyyden tulevasta kehityksestä lisääntyivät. Laskevan suhdanteen vaikutukset yksityiseen kulutukseen jäivät kuitenkin viime vuoden osalta vähäisiksi.

TALOUDELLINEN KEHITYS

SOK:n toiminta ja taloudellinen kehitys 1.1.–31.12.2012

SOK on SOK-yhtymän emoyhteisö. SOK:n tehtävänä on sääntöjensä mukaan S-ryhmän keskusliikkeenä edistää ja kehittää osuuskauppojen ja muiden S-ryhmään kuuluvien yhteisöjen toimintaa, ohjata ja valvoa ryhmän kokonaisvoimavarojen tehokasta käyttöä sekä valvoa S-ryhmän ja sen eri osien toimintaa ja etuja.

SOK vastaa S-ryhmän strategisesta ohjauksesta. Sen tehtävät muodostuvat ketjuohjaus-, asiakasomistaja- ja markkinointipalvelujen sekä muiden ryhmä- ja konsernipalvelujen tuottamisesta S-ryhmän yrityksille sekä näihin palveluihin ja muuhun S-ryhmän toimintaan liittyvästä kehittämistoiminnasta. S-ryhmän liiketoiminnan kannalta keskeisiä palveluita ovat lisäksi hankintapalvelut, vuokrauspalvelut ja teollisuuden suoraan ketjuyksiköille toimittamien tavaroiden valikoima- ja laskutuspalvelut.

Valtakunnallisten ja alueellisten tytäryhtiöidensä kautta SOK monipuolistaa asiakasomistajille suunnattua palvelutarjontaa S-ryhmässä. Lisäksi SOK harjoittaa tytäryhtiöidensä kautta market- sekä matkailu- ja ravitsemiskauppaa Baltian alueella ja Pietarissa.

SOK:n liikevaihto oli 7 420 miljoonaa euroa, jossa oli lisäystä 4,8 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihdon kasvu aiheutuu pääosin osuuskauppojen tavarahankintaan liittyvästä OVT-laskutuksen kasvusta. SOK:n liiketappio oli 3,4 miljoonaa euroa (+4,7 milj. €).

SOK-yhtymän taloudellinen kehitys 1.1.–31.12.2012

SOK-yhtymän liikevaihto vuonna 2012 oli 11 708 miljoonaa euroa (operatiivinen liikevaihto 11 705 miljoonaa euroa), jossa oli lisäystä 3,8 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihdon kasvu, 428 miljoonaa euroa, aiheutuu pääosin hankinta- ja palvelutoiminnan liiketoiminta-alueeseen (segmenttiin) kuuluvan osuuskauppojen päivittäis- ja käyttötavarahankintaan liittyvän OVT-laskutuksen kasvusta. Ulkomaisen liiketoiminnan

osuus liikevaihdosta oli 4,0 prosenttia eli 474 miljoonaa euroa.

SOK-yhtymän liiketappio oli 24,4 miljoonaa euroa (+18,8 milj. €). SOK-yhtymän tulos tulos ennen veroja oli -27,1 miljoonaa euroa (19,5 milj. €). Tuloksen heikentyminen edellisvuodesta aiheutui pääosin autokaupan tuloksen heikkenemisestä sekä uuden käyttötavaroiden logistiikkakeskuksen avaamiseen ja hankintatoiminnan toimintamallin käynnistämiseen liittyvistä kustannuksista. Lisäksi vuoden 2012 tuloksen jäämiseen edellisvuodesta vaikuttivat vertailuvuoden tulokseen sisältyneet suuret myyntivoitot.

Yhtymän sijoitetun pääoman tuotto, joka sisältää rahoitus- ja hankintatoimintaan liittyvät osuuskauppoja palvelevat keskusliiketoiminnot, oli -0,1 prosenttia (3,2 %).

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos liiketoiminta-alueittain (segmenteittäin)

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos on jaettu operatiivisen seurannan mukaisiin kauppatoiminnan liiketoiminta-alueisiin. Lisäksi operatiivisesti seurataan pankkitoiminnan liiketulosta. Kauppatoiminnan tietoina esitetään kaikki muu liiketoiminta pankkitoimintaa lukuun ottamatta. SOK-yhtymän operatiivisen tuloksen laskenta on tehty suomalaisen kirjanpitolainsäädännön (FAS) mukaisesti. Hankinta- ja palvelutoiminnan liiketoiminta-alueet on vuoden 2012 aikana yhdistetty yhdeksi liiketoiminta-alueeksi.

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos

	Liikevaihto	± %	Liiketulos	Muutos
	M€	ed. v.	M€	M€
Marketkauppa	419	+34,8	-17,3	+0,7
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	250	-1,0	9,9	+6,1
Auto- ja autotarvikekauppa	172	-19,4	-20,2	-6,9
Maatalouskauppa	971	-2,5	2,5	-4,2
Hankinta- ja palvelutoiminta	9 962	+3,9	-9,3	-13,8
Kauppatoiminnan sisäisten erien eliminointi	-70		-0,4	
Kauppatoiminta yhteensä	11 705	+3,8	-34,7	-18,3
Pankkitoiminnan tulos			2,4	-1,1
SOK-yhtymä yhteensä	11 705	+ 3,8	-32,3	-19,4

SOK-yhtymän operatiivinen liiketulos -32,3 miljoonaa euroa täsmäytetään SOK-yhtymän tulokseen ennen veroja (IFRS) -27,1 miljoonaa euroa. Liiketuloksen ulkopuolisia eriä ovat muun muassa rahoitustuotot ja -kulut, johdannaisten arvostusvoitot ja

-tappiot, jotka on tehty suojaustarkoituksessa, mutta joihin ei sovelleta IFRS:n mukaista suojauslaskentaa, käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, liiketoiminnan muut tuotot lukuun ottamatta vuokra- ja hallintopalvelutuottoja, arvonalentumiset sekä epäolennaiset poikkeukselliset muut liikekulut. Vuonna 2012 rahoitustuottoja ja -kuluja oli +1,9 miljoonaa euroa, käyttöomaisuuden myyntivoittoja ja -tappioita +1,6 miljoonaa euroa, johdannaisten arvostusvoittoja ja -tappioita +1,2 miljoonaa euroa sekä muita eriä +0,5 miljoonaa euroa.

Rahoitus

SOK-yhtymän maksuvalmius pysyi hyvänä koko vuoden. Likvidit kassavarat ja rahamarkkinasijoitukset olivat joulukuun lopussa 177,6 miljoonaa euroa (166,2 milj. €). Lisäksi konsernilla oli käyttämättöminä sitovia luottolimiittejä 270,0 miljoonaa euroa, jotka olivat kaikki pitkäaikaisia. 29.6.2012 SOK solmi 180 miljoonan euron määräisen viiden vuoden pituisen syndikoidun rahoituslimiitin, jolla korvattiin aikaisemmin voimassa ollut vuonna 2013 erääntyvä 200 miljoonan euron määräinen syndikoitu rahoituslimiitti.

SOK-yhtymän korolliset nettovelat olivat joulukuun lopussa 247,4 miljoonaa euroa (195,9 milj. €). Gearing-tunnusluku oli 41,7 prosenttia (34,1 %) ja SOK-yhtymän omavaraisuus oli 29,3 prosenttia (26,7 %).

Investoinnit ja realisoinnit

SOK-yhtymän pysyvien vastaavien hankinnat vuonna 2012 olivat 124,8 miljoonaa euroa (105,9 milj. €). Merkittäviä kohteita olivat markettau-panostukset Pietarin alueella sekä Baltiassa. Lisäksi investoitiin kiinteistöihin, tietojärjestelmiin sekä kotimaan matkailu- ja ravitsemiskauppaan.

Pysyvien vastaavien myynnit olivat vastaavasti 47,0 miljoonaa euroa (44,1 milj. €). Merkittävimmät realisoinnit olivat irtaimen käyttöomaisuuden myynti 3 Step IT Group Oy:lle sekä Kiinteistö Oy Tampereen Tornihotellin myynti Eläke-Fennialle.

Henkilöstö

Tilikauden aikana SOK-yhtymän kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli 9 732 (8 947).

SOK-yhtymän henkilömäärä oli vuoden 2012 lopussa 10 630, josta SOK:n henkilöstöä oli 1 755 (16,5 %) ja tytäryhtiöiden 8 875 (83,5 %) henkeä. Henkilömäärä kasvoi edellisvuodesta 696 henkeä (7,0 %). Henkilöstöstä työskenteli ulkomailla yhteensä 3 788 henkilöä. Vuoden aikana henkilöstön määrän kasvuun vaikutti lähinnä markettau-panostusten laajentumisen lähialueilla.

Osakkuus- ja yhteisyritysten kehitys

SOK-yhtymän liiketoimintaa harjoittavista osakkuusyrityksistä merkittävin on S-ryhmään kuuluva, pankkitoimintaa harjoittava S-Pankki Oy. S-Pankki tarjoaa osuuskauppojen asiakasomistajille pankkipalveluita päivittäisasiointiin ja sen tuotevalikoima koostuu käyttö- ja säästötileistä, maksukorteista, kulutusluotoista ja verkkopankista.

Osuuskauppojen asiakasomistajien kiinnostus S-Etukortti Visan ympärille rakentuvia S-Pankin palveluita kohtaan jatkui vuonna 2012 ja S-Pankin asiakasmäärä jatkoi kasvuaan. Vuoden lopussa S-Pankilla oli vajaa 2,6 miljoonaa asiakasta.

Vuoden 2012 aikana lähes 200 000 asiakkaalle myönnettiin S-Etukortti Visa -maksukortti. Vuoden lopussa S-Etukortti Visa oli myönnetty yli 1,1 miljoonaa kappaletta.

Yksityishenkilöiden talletusten määrä S-Pankissa oli vuoden lopussa 2 336 miljoonaa euroa. Yritystalletukset mukaan lukien S-Pankin talletuskanta oli vuoden päättyessä 2 473 miljoonaa euroa, joka on samalla tasolla kuin vuosi sitten.

S-Pankin edulliset luottotuotteet ovat nousseet asiakkaiden parempaan tietoisuuteen. Antolainaus henkilöasiakkaille kasvoi 37 miljoonalla eurolla ja oli vuoden lopussa 241 miljoonaa euroa.

Vuoden loppuun mennessä lähes 1,2 miljoonaa asiakasta oli ottanut käyttöönsä pankkitunnukset sähköistä asiointia varten.

S-Pankki on vakavarainen pankki. Vakavaraisuusaste oli 19,4 prosenttia. S-Pankki-konsernin tulos oli 4,8 miljoonaa euroa, josta SOK-yhtymän omistusosuutta (50 %) vastaava tulos oli 2,4 miljoonaa euroa.

S-Pankin lisäksi muita merkittäviä SOK-yhtymän osakkuus- ja yhteisyrityksiä ovat polttonesteiden hankintayhtiö North European Oil Trade Oy (tytäryhtiö 27.12.2012 asti), pakasteiden hankinta- ja logistiikkapalveluja tuottava SOK:n tytäryhtiön Inex Partners Oy:n osakkuusyhtiö Finnifrost Oy, Raisiossa sijaitseva Kauppakeskus Mylly Oy sekä yhteispohjoismainen hankintayhteisliittymä Coop Trading A/S.

Kaikkien osakkuus- ja yhteisyritysten yhteenlaskettu tulospaikutus oli 4,5 miljoonaa euroa (5,7 milj. €).

LIIKETOIMINTA-ALUEIDEN KEHITYS

Markettau

Markettau sisältää Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä harjoitettavan liiketoiminnan. Virossa on viisi Prisma-yksikköä Tallinnassa sekä kaksi yksikköä Tartossa ja yksi Narvassa. Latvian Riiassa on toiminnassa viisi Prismaa. Liettuassa Vilnassa on yksi Prisma-yksikkö sekä kaksi Kaunasissa. Pietarissa on toiminnassa neljätoista Prismaa. Markettau-panostus oli 419 miljoonaa euroa, kasvua edelliseen vuoteen oli 34,8 prosenttia. Liiketoiminnan kasvu oli seurausta sekä verkoston kasvusta, yhteensä yhdeksän uutta yksikköä, että markkinoiden elpymisestä Baltiassa. Markettau-panostuksen liiketulos oli suunniteltua ja edellisvuotta paremmalla tasolla. Tulosta rasittaa edelleen uusperustanta.

Markettau-panostuksen investoinnit olivat 52,2 miljoonaa euroa. Näistä 39,7 miljoonaa euroa oli kalustoinvestointeja ja 12,5 miljoonaa euroa investointeja markettau-panostuksen kiinteistöihin Venäjällä.

Matkailu- ja ravitsemiskauppa

SOK-yhtymässä matkailu- ja ravitsemiskauppa vuonna 2012 harjoittivat Suomessa toimiva Sokotel Oy, Virossa toimiva AS Sokotel sekä Venäjällä toimiva OOO Sokotel.

Sokotel Oy:n liikevaihto vuonna 2012 oli 202 miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisestä vuodesta 4,3 prosenttia. Negatiivisen kehityksen aiheutti vuonna 2011 toteutettujen liiketoimint-

mintakauppojen myötä supistunut hotelliverkosto. Jäljellä olevan verkoston myynti on kehittynyt positiivisesti. Vuonna 2011 alkanut majoituskaupan myynnin volyymin ja keskihinnan elpyminen jatkui vuonna 2012, millä oli positiivinen vaikutus myynnin kehitykseen. Sokotel Oy:n liike-tulos oli yhtiön kehittämis- ja tehostamishankkeiden ansiosta selvästi edellisvuotta parempi joskin hieman suunniteltua pienempi.

Tallinnassa Sokos Hotel Virun matkailu- ja ravitsemiskauppaa harjoittavan AS Sokotelin liikevaihto kasvoi 12,5 prosenttia edellisvuodesta ja oli 17 miljoonaa euroa. AS Sokotelin liike-tulos oli sekä edellisvuotta että suunniteltua selvästi parempi.

Pietarissa SOK-yhtymän matkailu- ja ravitsemiskauppaa harjoittaa OOO Sokotel. Pietarissa on kolme Sokos Hotellia. Yhtiön liikevaihto oli 32 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 17,4 prosenttia. Kasvuun vaikutti Venäjän kotimaan matkailun piristymisen. OOO Sokotelin liike-tulos jäi hieman suunnitellusta, mutta oli selvästi viime vuotta parempi.

Matkailu- ja ravitsemiskaupan investoinnit olivat vuonna 2012 yhteensä 9,3 miljoonaa euroa. Näistä Suomeen tehtiin 7,9 miljoonaa euroa, Venäjälle noin yksi miljoona ja Viroon 0,4 miljoonaa euroa.

Auto- ja autotarvikekauppa

SOK-yhtymän auto- ja autotarvikekaupan liikevaihto oli 172 miljoonaa euroa laskien edellisestä vuodesta 19,4 prosenttia. Asiakasomistajien ostot olivat edellisen vuoden tasolla. Asiakasomistajille maksettiin Bonusta noin 0,9 miljoonaa euroa. Auto- ja autotarvikekaupan liike-tulos oli edelleen tappiollinen jäädessä edellisvuodesta ja suunnitellusta. Tähän vaikutti erityisesti autoveromuutos 1.4.2012, joka romahdutti kysynnän. Kustannustason sopeuttaminen ei tapahtunut yhtä nopeasti kuin markkinoiden lasku.

Uusien henkilöautojen kokonaismarkkina oli 111 251 kappaletta, jossa oli laskua edelliseen vuoteen 11,8 prosenttia. Paketti-autojen kokonaismarkkina vuonna 2012 oli 11 469 kappaletta ja se laski edellisestä vuodesta 20,9 prosenttia. Käytettyjen autojen markkina vuonna 2012 laski 0,9 prosenttia.

Auto- ja autotarvikekaupan osalta vuonna 2012 ei ollut merkittäviä investointeja.

Maatalouskauppa

Maatalouskaupan liikevaihto laski edellisvuodesta 2,5 prosenttia ollen 971 miljoonaa euroa. Liikevaihdon vähenemiseen vaikutti rakennustarvikkeiden tukkukauppaliiketoiminnan myynti vuoden 2012 alussa ja vertailuvuonna toteutuneet kertaluontoiset interventioviljan myynnit. Polttoöljy- ja puutarhakauppa kehittivät tilivuoden aikana myönteisesti. Hankkija-Maatalouskonsernin liike-tulos oli voitollinen, mutta hieman edellistä vuotta ja suunniteltua heikompi. Tuloksen heikentymiseen vaikutti yleinen henkilökustannusten nousu. Myös viljakaupan myyntikatekertymä oli vertailuvuotta alaisempi.

Maatalouskaupan investoinnit olivat vuonna 2012 yhteensä noin kahdeksan miljoonaa euroa. Investoinnit koostuivat pääosin tietojärjestelmistä, myymälä- ja kuljetuskalustosta sekä investoinneista rehu-tuotantoon.

Hankinta- ja palvelutoiminta

Hankinta- ja palvelutoiminta koostuu Inex Partners Oy:n ja SOK:n hankintatoiminnan tuottamista päivittäis- ja käyttö-tavaroiden hankinta- ja logistiikkapalveluista, Meira Nova Oy:n hotelli-, ravintola- ja catering-alan hankinta- ja logistiikkapalveluista, North European Oil Trade Oy:n polttonesteiden hankinnasta sekä SOK:n tytäryhtiöineen pääosin S-ryhmän yksiköille tuottamista muista palveluista. S-ryhmän yksiköille tuottamista muista palveluista syntyvä liikevaihto koostuu muun muassa ketjumaksuista, hallintopalvelutuotoista sekä kiinteistöpalvelu- ja vuokratuotoista.

Inex Partners Oy:n liikevaihto oli 4 847 miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu edelliseen vuoteen oli 2,2 prosenttia. Liikevaihdon kasvu perustuu S-ryhmän päivittäistavarakaupan menestykseen. Päivittäistavaroiden osalta Inexin vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 5,3 prosenttia. Käyttötavaroiden osalta Inexin myynnin lasku oli 3,1 prosenttia. Inex Partners Oy:n liike-tulos toteutui päivittäistavarakaupan osalta suunnitellusti mutta käyttötavarakaupan osalta suunniteltua ja edellistä vuotta heikompana.

Meira Nova Oy:n liikevaihto 368 miljoonaa euroa oli suunniteltua parempi ja kasvoi 9,8 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Myynti S-ryhmään oli 49,0 prosenttia kokonaismyynnistä ja 19,4 prosenttia edellistä vuotta suurempi. Meira Nova Oy:n liike-tulos oli myynnin kasvusta sekä kiinteiden kulujen hallinnasta johtuen suunniteltua ja edellisvuotta parempi.

Polttonesteiden hankintayhtiö North European Oil Trade Oy:n polttonestekaupan liikevaihto oli 3 643 miljoonaa euroa. Kasvua oli 5,2 prosenttia edellisvuoteen, mikä johtui polttonesteiden valmisteverojen noususta, EUR/USD kurssista ja polttonesteiden maailmanmarkkinahinnoista. North European Oil Trade Oy:n liike-tulos oli suunniteltua pienempi, mutta edellisvuotta selvästi parempi.

Palvelutoiminnan liikevaihto oli 7 468 miljoonaa euroa kasvaen edellisvuodesta 5,1 prosenttia. Lukuun sisältyy SOK:n kautta kulkeva osuuskauppojen tavarahankintaan liittyvä OVT-laskutus. OVT-laskutuksesta puhdistettu SOK:n tytäryhtiöineen pääosin S-ryhmän yksiköille tuottamista muista palveluista syntyvä liikevaihto oli 342 miljoonaa euroa kasvaen edellisvuodesta 23,0 prosenttia. Palvelutoiminnan liike-tulos oli edellisvuotta sekä suunniteltua parempi.

Hankinta- ja palvelutoiminnan investoinnit olivat yhteensä 55,2 miljoonaa euroa. Hankintatoiminnan 14,4 miljoonan euron investoinnit tulevat suurimmilta osin Sipoon käyttötavaroiden logistiikkakeskukseen liittyvistä kalusto- ja järjestelmä-hankinnoista. Palvelutoiminnan investoinnit 40,8 miljoonaa euroa muodostuvat suurimmalta osin tietojärjestelmä-hankinnoista sekä kahden Tampereella sijaitsevan hotelli-kiinteistön hankinnasta.

Pankkitoiminnan tulos

Pankkitoiminnan tulos oli 4,8 miljoonaa euroa, josta SOK-yhtymän tulokseen on yhdistelty 50 prosenttia eli 2,4 miljoonaa euroa (3,5 milj. €).

KONSERNIRAKENTEEN MUUTOKSET

Tilikauden muutokset

Yrityshankinnat, -perustamiset ja -järjestelyt

SOK osti syksyn aikana SOK Real Estate Int. Oy:n kautta vähemmistöosuuden yhtiöistä OOO Itis, ja OOO Itis 3 sekä enemmistöosuuden yhtiöstä OOO Itis 2. Yhtiöt hallinnoivat Pietarin seudulla rakenteilla olevissa kolmessa kauppakeskuksessa liiketiloja, joissa toimivat Prisma-myymlät. SOK:n on tarkoitus ostaa loput osakkeet yhtiöistä OOO Itis, OOO Itis 2 ja OOO Itis 3 sitä mukaa kuin kiinteistöt valmistuvat.

SOK osti marraskuussa LB Kiel Tampere Ab:n, joka omistaa yhtiöt Kiinteistö Oy Tullintorni sekä Oy Tammer Ab. Yhtiöt omistavat Tampereella sijaitsevat kiinteistöt, joissa Sokotel Oy:n hotellit Sokos Hotel Tammer ja Sokos Hotel Villa ovat vuokralaisina. Sokos Hotel Tammerin ja Sokos Hotel Villan kiinteistöt olivat aiemmin SOK:n rahoitusleasingkohteita.

SOK perusti marraskuussa Kiinteistö Oy Vallilan Veturin.

SOK perusti joulukuussa SOK Fund Management Oy:n hallinnoimaan ja vuokraamaan kiinteistöjä lähialueiden liiketoimintayhtiöille.

North European Oil Trade Oy:n omistuksessa joulukuussa tapahtuneen muutoksen seurauksena SOK:n omistusosuus laski noin 50 prosenttiin. SOK-yhtymä käyttää yhtiössä osakassopimukseen perustuen yhteistä määräysvaltaa, joten yhtiötä käsitellään tilinpäätöksessä yhteisyrityksenä.

Myynnit ja toiminnan lopettamiset

SOK myi syyskuun lopussa Kiinteistö Oy Tampereen Tornihotellin osakkeet.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Kilpailuviranomaiset ovat hyväksyneet SOK:n täysin omistaman tytäryhtiön Hankkija-Maatalous Oy:n osakkeiden myynnin tanskalaiselle DLA Internationalille. Kaupassa 60 prosenttia Hankkija-Maatalous Oy:n osakkeista siirtyi tammikuussa 2013 DLA Internationalille. Loppuosan myynnistä sovitaan erikseen vuosina 2014 ja 2015. Kaupassa siirtyivät myös Hankkija-Maatalous Oy:n tytäryhtiöt Hiven Oy, Movere Oy, SIA Baltic Feed ja UAB Baltijos Pasarai sekä osakkuusyhtiö Farmit Website Oy. Hankkija-Maatalous-konserni on esitetty tilinpäätöksessä myytävänä olevina omaisuuserinä.

SOK Holding Oy:n nimi on tammikuussa muutettu SOK Liiketoiminta Oy:ksi.

HALLINTO JA TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Hallinto ja hallinnossa tapahtuneet muutokset

SOK:n hallituksen puheenjohtajana ja pääjohtajana on toiminut Kuisma Niemelä. Hallituksen varapuheenjohtajana on toiminut Turun Osuuskaupan toimitusjohtaja Harri Koponen.

Pääjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi hallituksen muina jäseninä ovat vuonna 2012 toimineet toimitusjohtaja Esko

Jääskeläinen, toimitusjohtaja Tapio Kankaanpää, toimitusjohtaja Arttu Laine, toimitusjohtaja Antti Määttä ja toimitusjohtaja Matti Niemi.

Tilintarkastajana on tilikaudella 2012 toiminut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Raija-Leena Hankonen.

SOK:n hallintoneuvosto on nimittänyt SOK:n hallitukseen 1.1.2013 alkavaksi vuoden toimikaudeksi seuraavat: Kuisma Niemelä, Esko Jääskeläinen, Tapio Kankaanpää, Harri Koponen, Arttu Laine ja Matti Niemi. Uutena jäsenenä hallitukseen on vuodelle 2013 nimitetty toimitusjohtaja Timo Mäki-Ullakko.

SOK:n pääjohtajan Kuisma Niemelän apuna SOK-yhtymän ja S-ryhmän strategisessa johtamisessa on ollut SOK:n konsernijohtoryhmä, johon ovat vuoden 2012 aikana kuuluneet johtaja, pääjohtajan sijainen Antti Sippola, johtaja Jari Annala, johtaja Suso Kolesnik, johtaja Vesa Kyllönen, johtaja Leena Laitinen, johtaja Harri Mieltinen ja johtaja Leena Olkkonen. Johtoryhmän uudeksi jäseneksi on nimitetty 1.4.2013 alkaen johtaja Jorma Vehviläinen johtaja Leena Laitisen jäädessä opintovapaalle. Konsernijohtoryhmän sihteerinä on toiminut lakiasiaintoimittaja Seppo Kuitunen.

Riskit ja epävarmuustekijät

SOK-yhtymässä on hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka, joka perustuu S-ryhmän yhteisiin riskienhallintaperiaatteisiin. SOK-yhtymän riskienhallintapolitiikassa kuvataan konsernin riskienhallinnan tarkoitus, tavoitteet, keskeiset toteutustavat ja vastuut. SOK-yhtymässä riskienhallintatyö on jatkuvaa ja sitä toteutetaan johtamisprosessin kaikissa osissa. Riskejä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti, huomioiden strategiset, taloudelliset, operatiiviset ja vahinkoriskit. Riskienhallinnan menettelytapojen avulla SOK ja sen tytäryhtiöt pyrkivät ennakoimaan ja hallitsemaan tavoitteidensa saavuttamiseen vaikuttavia riskitekijöitä sekä hyödyntämään riskeihin liittyviä mahdollisuuksia liiketoiminnan toteuttamisessa.

SOK-yhtymän keskeisimmät riskit liittyvät liiketoimintojen kilpailukykyisyyden ja tulokellisuuden varmistamiseen Suomessa, Venäjällä ja Baltian maissa nykyisessä epävarmassa talustilanteessa. Näiden riskien hallinnassa korostuu liikeideoiden jatkuva kehittäminen, maariskien säännöllinen seuranta, resurssien hallinta sekä tiedolla johtaminen. Epävarmuustekijöitä liittyy myös S-ryhmän strategisten kehittämishankkeiden toteutusten onnistumiseen. Riskien hallitsemiseksi on käytössä useita hallintatoimenpiteitä, kuten hankejohtamismalli ja hankkeiden riskienhallinnan työvälineet.

SOK-yhtymän rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty SOK:n rahoitusyksikköön. Konsernilla on SOK:n hallituksen vahvistama talous- ja rahoituspolitiikka, jossa määritellään periaatteet rahoitusriskien hallinnalle ja sallitut enimmäismäärät rahoitusriskeille. Lisäksi rahoituksen eri osa-alueille on asetettu numeeriset tavoitteet, joiden avulla pyritään varmistamaan rahoituksen riittävyys, tasapainoisuus ja edullisuus kaikissa olosuhteissa. Rahoitusriskien ja hyödykkeiden hintariskien hallintaa kuvataan tarkemmin konsernitalinpäätöksen liitetiedossa.

SOK-yhtymän liiketoimintaan liittyvät ympäristöriskit on tunnistettu ja analysoitu liiketoiminta-alueittain. Ilmastomuutoksen hillintään, energiatehokkuuden parantamiseen ja uusiutuvien

energiälähteiden lisäämiseen liittyvät velvoitteet sisältävät sekä riskejä että mahdollisuuksia S-ryhmän liiketoiminnalle. Merkittävimmät ympäristönäkökohdat ja niihin liittyvät toimenpiteet kuvataan S-ryhmän vastuullisuuskatsauksessa, joka julkaistaan S-kanavan verkkosivuilla (www.s-kanava.fi) keväällä 2013. Keskeisimmät SOK-yhtymän liiketoimintaa sekä taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut esitetään tunnuslukutaulukkona tilinpäätöksen yhteydessä.

Alkaneen vuoden näkymät

Yleisen taloudellisen tilanteen kehitys kotimaassa ja lähialueilla on merkittävä tekijä SOK-yhtymän liiketoimintojen menestymiselle. Muun muassa euroalueen velkakriisin kehittyminen, työllisyyden muutokset sekä valtiontalouksien kiristämistoimet vaikuttavat voimakkaasti odotettuun tuloskehitykseen kuluvan vuoden aikana. Liiketoiminnoissa toteutettujen tehostamistoimenpiteiden ansiosta SOK-yhtymän kotimaan liiketoimintojen tulosten uskotaan parantuvan hieman edellisvuoden tasosta.

Suunnitelman mukaisesti voimakkaana jatkuva verkostolaajennus rasittaa marketkaupan tulosta etenkin Venäjällä. Myös Baltiassa uusien yksiköiden avaamiset vaikuttavat edelleen osaltaan marketkaupan tulokseen. Verkoston laajentumisesta johtuen marketkaupan tulos jäänee kokonaisuudessaan hieman edellisvuotta heikommaksi.

Kokonaisuudessaan SOK-yhtymän liiketoiminnan operatiivisen tuloksen ennakoidaan pysyvän tappiollisena hankintatoiminnan uuden toimintamallin käynnistämisestä, autokaupasta sekä marketkaupan verkostokasvusta johtuen, mutta kehittyvän positiivisesti edelliseen vuoteen verrattuna. Hallitus tulee kiinnittämään erityistä huomiota SOK-yhtymän tuloksellisuuden kehittämiseen.

Helsingissä 14. päivänä helmikuuta 2013

SUOMEN OSUUSKAUPPOJEN
KESKUSKUNTA

Hallitus

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma, IFRS

Milj. €	1.1.–31.12.2012	1.1.–31.12.2011
Jatkuvat toiminnot:		
Liikevaihto	11 708,3	11 280,2
Liiketoiminnan muut tuotot	3,2	21,2
Materiaalit ja palvelut	-10 901,1	-10 486,9
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-376,6	-355,0
Poistot ja arvonalentumiset	-71,0	-72,4
Liiketoiminnan muut kulut	-391,9	-373,8
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	4,8	5,4
Liikevoitto	-24,4	18,8
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	-2,4	0,4
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	-0,3	0,3
Tulos ennen veroja	-27,1	19,5
Tuloverot (+/-)	4,3	-7,8
Jatkuvien toimintojen tilikauden tulos	-22,8	11,7
Tilikauden tulos	-22,8	11,7
Jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	-23,2	12,3
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	0,3	-0,5
	-22,8	11,7
Konsernin laaja tuloslaskelma		
Milj. €	1.1.–31.12.2012	1.1.–31.12.2011
Tilikauden tulos	-22,8	11,7
Muut laajan tuloksen erät:		
Muuntoerot	0,8	-1,0
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutokset	9,7	-3,3
Myytavissä oleviin rahoitusvaroihin liittyvät verot	-2,4	0,8
Osakkuus- ja yhteisyritysten laajan tuloksen erät	28,6	-13,2
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	36,6	-16,7
Tilikauden laaja tulos	13,8	-5,0
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	13,4	-4,4
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	0,3	-0,5
	13,8	-5,0

Konsernitase, IFRS

Milj. €	31.12.2012	31.12.2011
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	337,1	347,0
Sijoituskiinteistöt	44,3	47,6
Aineettomat hyödykkeet	65,6	120,7
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	119,3	78,6
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	96,1	61,4
Laskennalliset verosaamiset	34,1	34,0
Pitkäaikaiset varat yhteensä	696,5	689,2
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	220,6	462,5
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	639,8	825,2
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	8,2	34,7
Lyhytaikaiset sijoitukset	20,0	39,9
Rahavarat	147,8	126,3
Lyhytaikaiset varat yhteensä	1 036,4	1 488,7
Myytävänä olevat omaisuuserät	321,8	
Varat yhteensä	2 054,7	2 177,9
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Oma pääoma		
Osuuspääoma	156,0	145,7
Sidotut rahastot	38,8	3,0
Kertyneet voittovarot	396,2	420,3
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	591,1	569,0
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	1,9	5,3
Oma pääoma yhteensä	592,9	574,3
Pitkäaikaiset velat		
Lisäosuuspääoma	12,8	12,8
Pitkäaikaiset korolliset velat	106,3	134,1
Pitkäaikaiset korottomat velat	36,2	37,1
Varaukset	6,0	5,6
Laskennalliset verovelat	16,2	23,0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	177,4	212,5
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	239,6	215,3
Lyhytaikaiset korottomat velat	44,0	247,1
Ostovelat	724,4	923,0
Varaukset	2,8	2,1
Tilikauden verovelka	0,4	3,5
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	1 011,3	1 391,1
Myytävänä olevien omaisuuserien velat	273,1	
Oma pääoma ja velat yhteensä	2 054,7	2 177,9

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. €	Liitetieto / Viite	1.1.–31.12.2012	1.1.–31.12.2011
LIIKETOIMINTA			
Jatkuvien toimintojen liikevoitto		-24,4	18,8
Oikaisut liikevoittoon	(A)	52,5	22,7
Käyttöpääoman muutos	(B)	24,9	-117,4
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		53,0	-75,9
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		0,7	-5,8
muut rahoituskulut		-10,6	-1,2
muut rahoitustuotot		22,9	11,7
Saadut osingot liiketoiminnasta		1,1	1,1
Maksetut välittömät verot		1,0	-4,4
Liiketoiminnan rahavirta		68,1	-74,6
INVESTOINNIT			
Hankitut tytäryhtiöosakkeet		-3,0	-0,9
Myydyt tytäryhtiöosakkeet		5,1	20,8
Myytyjen ja hankittujen tytäryhtiöiden likvidit varat		0,2	-0,7
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-98,0	-82,5
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-23,8	-6,9
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit		41,8	0,7
Muiden pitkäaikaisten sijoitusten muutos		-23,3	1,1
Saadut osingot investoinneista		0,2	0,1
Investointien rahavirta		-100,7	-68,2
RAHOITUS			
Pitkäaikaisten velkojen lisäys		300,0	392,1
Pitkäaikaisten velkojen vähennys		-314,5	-395,7
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		43,7	53,3
Maksetut korot		-7,3	-9,0
Saadut korot		12,7	8,1
Saamistodistusten ja rahasto-osuuksien muutokset		19,9	-19,8
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta			-13,0
Osuuspääoman lisäys		10,4	6,1
Maksetut osuuspääoman korot		-0,4	-0,6
Muu oman pääoman vähennys		0,0	-0,3
Rahoituksen rahavirta		64,5	21,3
Rahavarojen nettomuutos, lisäys / vähennys		31,8	-121,5
Rahavarat tilikauden alussa		126,4	248,2
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-0,5	-0,3
Rahavarojen nettomuutos, lisäys / vähennys		31,8	-121,5
Rahavarat tilikauden lopussa		157,7	126,4
Oikaisut liikevoittoon (A)			
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		-1,7	-19,0
Poistot ja arvonalentumiset		71,0	72,2
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-16,8	-30,5
		52,5	22,7
Käyttöpääoman muutos (B)			
Liikesaamisten muutos		119,9	-99,4
Vaihto-omaisuuden muutos		98,2	-115,2
Korottomien velkojen muutos		-193,2	97,2
		24,9	-117,4

Konsernin rahavirtalaskelmassa ainoastaan lyhytaikaiset alle 3 kuukauden saamistodistukset on luokiteltu rahavaroiksi.

Lyhytaikaisten lainojen laina-aika on lyhyempi kuin 3 kuukautta.

Tuloslaskelman ja taseen laatimisperiaatteet

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 Osavuositiedot -standardin mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteen laatimisessa on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuoden 2011 tilinpäätöksessä, ja lisäksi tilikaudella 2012 voimaan tulleita IAS/IFRS -standardi- ja tulkintamuutoksia. Näillä standardi- ja tulkintamuutosten käyttöönotoilla ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Kaikki tilinpäätöstaulukoiden luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Hankkija-Maatalous-konserni on luokiteltu tilinpäätöksessä myytävänä oleviksi omaisuseriksi. SOK-yhtymässä ei tilinpäätöksessä ollut lopetettuja toimintoja.

Tämä tilinpäätöstiedote on tilintarkastamaton.

Segmentti-informaatio 31.12.2012

SOK-yhtymä soveltaa segmenttiraportoinnissaan IFRS 8 -standardia. Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu kuuteen liiketoimintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon. Operatiivisen tuloksen laskennassa käytetään kotimaisen kirjanpitolain mukaisia arvostuksia. SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida käyttöpääomaa lukuunottamatta.

2012 Milj. €	Markkakauppa	Matkailu- ja ravitsemiskauppa	Auto- ja autotarvikekauppa	Maatalouskauppa	Hankinta- ja palvelutoiminta	Kauppatoiminnan sisäisten erien eliminointi	Kauppatoiminta yhteensä	Pankkitoiminta	Operatiivinen raportointi yhteensä
Liikevaihto	418,8	250,4	172,2	970,8	9 961,9	-69,6	11 704,6		11 704,6
Liiketulos	-17,3	9,9	-20,2	2,5	-9,3	-0,4	-34,7		-32,3
Investoinnit	52,2	9,3	0,2	8,0	55,2				124,8
Realisoinnit	0,4	17,6	0,2	0,4	28,4				47,0
Käyttöpääoma	-25,0	-0,1	25,3	122,0	52,9		175,0		175,0
Liikevaihdon täsmäytys									
Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto					11 704,6				
Muut erot					3,6				
Jatkuvien toimintojen liikevaihto IFRS					11 708,3				
Tuloksen täsmäytys									
Raportoitavien segmenttien liiketulos					-32,3				
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:									
Rahoitustuotot ja -kulut					1,9				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot					1,6				
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut					-0,8				
Arvonalentumiset pys.vastaavien sijoituksista					0,0				
Vahingonkorvaustuotot					0,0				
Pakollisen varauksen lisäys					-1,7				
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot					1,2				
Liiketoimintakauppojen myyntituotot					0,1				
Arvonalentumispoistot					-0,9				
Muut oikaisut					3,8				
Jatkuvien toimintojen tulos ennen veroja IFRS					-27,1				
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot									
Kotimaa					11 234,4				
Ulkomaat					473,9				
Liikevaihto yhteensä					11 708,3				
Marketkauppa	418,8								
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	254,3								
Auto- ja autotarvikekauppa	172,2								
Maatalouskauppa	970,8								
Hankinta- ja palvelutoiminta	9 892,2								
Liikevaihto yhteensä	11 708,3								
Konsernitason lisätiedot, käyttöomaisuus									
Kotimaa					337,8				
Ulkomaat					109,3				
Käyttöomaisuus yhteensä					447,0				

Segmentti-informaatio 31.12.2011

SOK-yhtymä soveltaa segmenttiraportoinnissaan IFRS 8 -standardia. Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu seitsemään liiketoimintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon. Operatiivisen tuloksen laskennassa käytetään kotimaisen kirjanpitolain mukaisia arvostuksia. SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida käyttöpääomaa lukuunottamatta.

2011 Milj. €	Marketkauppa	Matkailu- ja ravitsemiskauppa	Auto- ja autotarvikekauppa	Maatalouskauppa	Hankintatoiminta	Kauppatoiminnan sisäisten erien eliminointi	Kauppatoiminta yhteensä	Pankkitoiminta	Operatiivinen raportointi yhteensä
Liikevaihto	310,7	252,9	213,7	995,6	9 591,9	-87,6	11 277,1		11 277,1
Liiketulos	-18,0	3,9	-13,3	6,7	4,5	-0,2	-16,4	3,5	-12,9
Investoinnit	20,4	7,0	0,9	5,1	72,4				105,9
Realisoinnit	0,1	8,7	0,3	0,2	34,7				44,1
Käyttöpääoma	-13,2	0,6	41,3	105,3	161,7		295,7		295,7

Liikevaihdon täsmäytys

Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto	11 277,1
Muut erot	3,0
Jatkuvien toimintojen liikevaihto IFRS	11 280,2

Tuloksen täsmäytys

Raportoitavien segmenttien operatiivinen tulos	-12,9
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:	
Rahoitustuotot ja -kulut	4,0
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	14,7
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	0,5
Arvonalentumiset pys.vastaavien sijoituksista, arvonalennuksen palautus	1,9
Vahingonkorvaustuotot	0,8
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot sekä muut erät	3,2
Liiketoimintakauppojen myyntituotot	4,3
Arvonalentumispoistot	-0,5
Muut oikaisut	3,5
Jatkuvien toimintojen tulos ennen veroja IFRS	19,5

Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot

Kotimaa	10 921,2
Ulkomaat	359,0
Liikevaihto yhteensä	11 280,2
Marketkauppa	310,6
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	255,5
Auto- ja autotarvikekauppa	213,6
Maatalouskauppa	909,0
Hankintatoiminta	2 596,0
Palvelutoiminta	6 995,5
Liikevaihto yhteensä	11 280,2

Konsernitason lisätiedot, käyttöomaisuus

Kotimaa	413,6
Ulkomaat	101,7
Käyttöomaisuus yhteensä	515,3

Myytävänä olevat omaisuuserät

SOK on myynyt 17.01.2013 päivätyllä kauppakirjalla Tanskalaiselle DLA Internationalille 60 % osuuden täysin omistamansa Hankkija-Maatalous Oy:n osakkeista. Kaupassa siirtyvät myös Hankkija-Maatalous Oy:n tytäryhtiöt Hiven Oy, Movere Oy, SIA Baltic Feed ja UAB Baltijos Pasarai sekä osakkuusyhtiö Farmit Website Oy. Kauppa on tarkoitus toteuttaa useammassa osassa niin, että 2013 vuoden aikana siirtyy 60 % osakkeista ja loput 40 % myöhempinä vuosina. Kaupalle on saatu kilpailuviranomaisten hyväksyntä.

Milj. €	31.12.2012	31.12.2011
Varat		
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	76,6	71,4
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	231,3	200,5
Rahavarat	14,0	49,7
Varat yhteensä	321,8	321,7
Velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	33,8	30,5
Laskennalliset verovelat	3,7	3,6
Lyhytaikaiset korottomat velat	235,6	238,0
Velat yhteensä	273,1	272,2

Yllä olevista luvuista on eliminoitu konsernin sisäiset tapahtumat

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Milj. €	Aineelliset hyödykkeet	Sijoitus- kiinteistöt	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno			
Hankintameno 1.1.2012	626,9	85,9	299,5
Muuntoerot	2,1		0,0
Myytäväinä olevat omaisuuserät	-96,9		-47,8
Lisäykset	89,5	0,5	34,9
Vähennykset	-68,2	-0,3	-87,3
Siirrot erien välillä	1,8	0,2	-2,0
Hankintameno 31.12.2012	555,1	86,4	197,3
Kertyneet poistot			
Kertyneet poistot 1.1.2012	-280,7	-38,3	-178,9
Muuntoerot	-0,4		0,0
Myytäväinä olevat omaisuuserät	57,8		10,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	50,3		59,0
Tilikauden poistot	-44,3	-3,7	-0,5
Arvon alentumiset	-0,8		-21,7
Kertyneet poistot 31.12.2012	-218,0	-42,0	-131,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	346,1	47,6	120,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	337,1	44,3	65,6
Hankintameno			
Hankintameno 1.1.2011	643,1	53,5	309,0
Muuntoerot	-1,6		0,0
Lisäykset	94,1	0,1	23,9
Vähennykset	-74,9	-7,7	-27,2
Siirrot erien välillä	-33,9	40,0	-6,1
Hankintameno 31.12.2011	626,9	85,9	299,5
Kertyneet poistot			
Kertyneet poistot 1.1.2011	-284,2	-24,7	-180,9
Muuntoerot	0,2		0,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	48,2	-10,2	26,3
Tilikauden poistot	-44,5	-3,4	-24,4
Arvon alentumiset	-0,5		
Kertyneet poistot 31.12.2011	-280,7	-38,3	-178,9
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	358,9	28,8	128,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	346,1	47,6	120,6

Lähipiiritapahtumat

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuusyhtiöiden kanssa:

Milj. €	2012	2011
Myynnit	26,2	41,8
Ostot	277,9	258,7
Rahoitustuotot ja -kulut	0,2	0,4
Myyntisaatavat ja muut saamiset	1,7	3,7
Lainasaamiset	20,0	21,7
Lainat	16,0	15,4
Ostovelat ja muut velat	46,8	16,1

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset, milj.€	31.12.2012	31.12.2011	Muutos
Annetut pantit ja vastuusitoumukset			
Velat, joiden vakuudeksi annettu pantteja			
Lainat rahoituslaitoksilta		61,4	-61,4
Pantattujen hyödykkeiden kirjanpitoarvo		67,4	-67,4
Muut velat		2,0	-2,0
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo		2,2	-2,2
Vakuudeksi annetut pantit yhteensä	0,0	69,7	-69,7
Pantit	0,4	0,4	0,0
Kiinnitykset	0,4	0,4	0,0
Takaukset	4,6	13,4	-8,8
Yhteensä	5,4	14,2	-8,8
Muiden velasta annetut vakuudet			
Takaukset yhteisyritysten velasta	45,6	46,6	-0,9
Takaukset osakkuusyritysten velasta	105,9		105,9
Takaukset osuuskauppojen velasta	10,0	10,0	0,0
Takaukset muiden velasta		0,2	-0,2
Yhteensä	161,5	56,7	104,8
Muut muiden puolesta annetut vakuudet			
Takaukset osakkuusyritysten vastuista	13,9		13,9
Takaukset osuuskauppojen vastuista	0,4	0,4	0,0
Takaukset muiden vastuista	1,4		1,4
Yhteensä	15,7	0,4	15,3
Muut vastuut			
Remburssivastuut		0,6	-0,6
Yhteensä	0,0	0,6	-0,6

Muut vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Ei peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Milj. €	31.12.2012	31.12.2011	Muutos
Yhden vuoden kuluessa	155,0	109,6	45,4
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	523,8	463,0	60,8
Yli viiden vuoden kuluttua	693,4	622,5	70,9
Yhteensä	1 372,1	1 195,1	177,1

Annetut takaukset koostuvat pääosin yhteisyritys North European Oil Trade Oy:n puolesta annetuista 119,8 miljoonan euron velan ja muiden vastuuden takauksista sekä yhteisyritys Kauppakeskus Mylly Oy:n puolesta annetuista 45,6 miljoonan euron velan takauksista.

Lisäksi SOK on antanut tukikirjeet SOK-Takaus Oy:n myöntämille takauksille. Tukikirjeiden määrä 31.12.2012 oli 80,7 miljoonaa euroa (79,6 milj. euroa 31.12.2011).

Muut taloudelliset vastuut:

Konserni on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 5,4 miljoonaa euroa (5,6 milj. euroa 31.12.2011).

Muut vastuusitoumukset:

Osakassopimuksen mukaiset sitoumukset vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista ja rahoittaa sen toimintaa

Osakkaat vastaavat ns. Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaan vastuu yhtiön muuttuvista kustannuksista määräytyy osakkaan käyttämän energian mukaan. Vastuu yhtiön kiinteistä kustannuksista sisältäen myös mm. lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot, puolestaan jakautuu osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa. Yhtiön A-sarjan osakkeet liittyvät markkinasähkön hankintaan, B-sarjan osakkeet tuulivoimalla tuotetun sähköenergian hankintaan ja C-sarjan osakkeet ydinvoimalla tuotetun sähköenergian hankintaan.

S-Voima Oy:n osakkaat ovat lisäksi osakassopimuksessa sopineet keskinäisestä velvollisuudesta rahoittaa yhtiön sijoituksia tuotantoyhtiöihin omanpääomanehtoisesti, jolloin vastuu lähtökohtaisesti jakaantuu osakesarjoittain osakeomistuksen suhteessa. SOK:n tilinpäätöshetken mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu omanpääomanehtoisen rahoituksen jäljellä olevasta osuudesta on arviolta yhteensä 4,0 miljoonaa euroa (4,4 milj. euroa 31.12.2011). Vieraanpääomanehtoista rahoitusta yhtiön osakkailta ei arvioida tarvittavan.

Tunnusluvut

SOK-yhtymän jatkuvat toiminnot	31.12.2012	31.12.2011
Liikevaihto, milj. €	11 708,3	11 280,2
Liikevoitto, milj. €	-24,4	18,8
% liikevaihdosta	-0,2	0,2
Tulos ennen veroja, milj. €	-27,1	19,5
% liikevaihdosta	-0,2	0,2
SOK-yhtymä		
Omavaraisuusaste, %	29,3	26,7
Gearing, %	41,7	34,1

Tunnuslukujen laskentakaavat

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{oma pääoma yhteensä}}{\text{taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100 \%$$

$$\text{Gearing, \%} = \frac{\text{korolliset velat - rahavarat}}{\text{oma pääoma yhteensä}} \times 100 \%$$